



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. oktober 2019
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Maja Elkjær Tarpgård
Sagsnr.: 2019-0030-2687
Dok.: 1243006

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 385 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. september 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Nicholas Rahui Webster Rømer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 385 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Er det ministerens opfattelse, at det er acceptabelt for retsfølelsen, at Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) kun kontrollerer, om en borgers data bliver behandlet ulovligt, hvis borgeren selv retter henvendelse. Vil ministeren oplyse, hvor mange borgere, der har rettet henvendelse i hhv. 2017, 2018 og i første halvår af 2019, samt hvor mange borgere, har fået indsigt i egne data?”

Svar:

1. Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) er et særligt uafhængigt kontrolorgan, der fører legalitetskontrol med, at bl.a. Politiets Efterretningstjeneste (PET) behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen. TET udøver sine funktioner i fuld uafhængighed og er ikke undergivet tjenestebefalinger fra Justitsministeriet eller andre administrative myndigheder med hensyn til udøvelsen af sin virksomhed.

TET spiller således en vigtig rolle i vores demokratiske retssamfund og er med til at sikre, at der bliver ført et ordentligt og grundigt tilsyn med bl.a. PET.

Lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET-loven) indeholder i kapitel 9 en række bestemmelser om TET. Det følger af lovens § 18, at TET – efter klage eller af egen drift – påser, at PET bl.a. overholder lovens bestemmelser om tilvejebringelse af oplysninger, herunder om indsamling og indhentning (§§ 3-4), og om intern behandling af oplysninger, herunder om frister for sletning af oplysninger (§§ 6 a-9 a).

TET påser altså også af egen drift, at oplysninger om borgerne behandles i overensstemmelse med lovgivningen.

Efter PET-lovens § 6 a, stk. 1, skal PET's behandling af både personoplysninger og oplysninger om juridiske personer ske i overensstemmelse med god databehandlingskik. Behandling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål (jf. § 6 a, stk. 2). Behandling af oplysninger skal tilrettelægges således, at der foretages fornøden ajourføring af oplysningerne. Der skal endvidere foretages den fornødne kontrol for at sikre, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger. Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, skal snarest muligt slettes eller berigtiges (jf. § 6 a, stk. 4).

2. PET-loven indeholder i kapitel 8 en række bestemmelser om retten til indsigt mv. Det følger således af PET-lovens § 13, stk. 1, at fysiske og juridiske personer kan anmode Tilsynet med Efterretningstjenesterne (tilsynet) om at undersøge, om PET uberettiget behandler oplysninger om den pågældende (indirekte indsigt). Tilsynet sikrer, at dette ikke er tilfældet og giver herefter den pågældende besked herom. Hvis det konstateres, at PET uberettiget behandler oplysninger om den pågældende, skal disse slettes, jf. lovens § 13, stk. 2.

Hvis helt særlige tilfælde taler for det, kan tilsynet pålægge PET at give hel eller delvis indsigt i oplysninger, som PET behandler om pågældende eller ret til indsigt i, hvorvidt tjenesten behandler oplysninger om vedkommende, jf. PET-lovens § 13, stk. 3, jf. § 12, stk. 1.

PET-loven, herunder reglerne om indsigt mv., er baseret på betænkning nr. 1529 af 2012 om PET og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Om indsigtsordningen fremgår det af betænkningen generelt, at tilsynet skal være borgerens garant for, at PET ikke uberettiget behandler oplysninger om borgeren. Heri ligger, at tilsynet skal kunne pålægge PET at slette oplysninger, som PET efter tilsynets opfattelse behandler med urette. Af tilsynets meddelelse til borgeren om den undersøgelse, der er foretaget på den pågældendes vegne, skal imidlertid alene kunne udledes, at der ikke uberettiget behandles oplysninger om borgeren, og ikke at der slet ikke behandles eller har været behandlet oplysninger, eller at der tidligere uberettiget har været behandlet oplysninger, eller at der berettiget behandles oplysninger.

Justitsministeriet er ved at udarbejde en rapport om erfaringerne med PET-loven med bidrag fra bl.a. PET, Tilsynet med Efterretningstjenesterne og uafhængige efterretningsekspertter. I rapporten vil der blive samlet op på de væsentligste erfaringer med PET-loven, der trådte i kraft den 1. januar 2014, herunder erfaringerne i forhold til Tilsynet med Efterretningstjenesterne.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra tilsynet, der i den anledning har oplyst følgende:

”I 2017, 2018 og i første halvår af 2019 (1. januar – 30. juni) modtog tilsynet i alt 185 henvendelser fra fysiske eller juridiske personer med anmodninger om at undersøge, hvorvidt Politiets Efterretningstjeneste (PET) uberettiget behandlede oplysninger om de pågældende. Tilsynet har indtil videre i andet halvår af 2019 (1. juli – 1. oktober) modtaget 90 anmodninger herom.

I ingen af tilfældene har tilsynet fundet, at særlige forhold talte for at pålægge tjenesten at give de pågældende hel eller delvis indsigt i oplysninger som nævnt i PET-lovens § 12, stk. 1.

Detailskema over anmodninger om undersøgelse om uberettiget behandling (indirekte indsigt)

Periode	2017	2018	1. januar – 30. juni 2019	1. juli – 1. oktober 2019
Antal henvendelser vedrørende PET	14	152	19	90

Ud af de ovenfor nævnte 185 henvendelser modtaget i 2017, 2018 og i første halvår af 2019 (1. januar – 30. juni) indeholdt 26 af henvendelserne også anmodninger om hel eller delvis indsigt i eventuelle oplysninger som nævnt i PET-lovens § 12, stk. 1.

Ud af de 90 henvendelser, som tilsynet indtil videre har modtaget i andet halvår af 2019 (1. juli – 1. oktober), indeholdt 4 af disse også sådanne anmodninger om hel eller delvis indsigt i eventuelle oplysninger.

Detailskema over anmodninger om hel eller delvis indsigt

Periode	2017	2018	1. januar – 30. juni 2019	1. juli – 1. oktober 2019
Antal henvendelser vedrørende PET	5	19	2	4

Når tilsynet modtager en anmodning om at undersøge, hvorvidt PET uberettiget behandler oplysninger om pågældende, foretager tilsynet en undersøgelse heraf hos PET, hvor tilsynet har adgang til enhver oplysning og alt materiale, der er af betydning for undersøgelsen. Såfremt tilsynet måtte finde, at tjenesten uberettiget behandler oplysninger om pågældende, vil tilsynet pålægge tjenesten at slette de pågældende oplysninger. Når tilsynet således har sikret, at PET ikke uberettiget behandler oplysninger om pågældende, giver tilsynet pågældende meddelelse herom.

Tilsynet kan kun meddele, at der ikke uberettiget behandles oplysninger om pågældende. Tilsynet kan således ikke meddele, om der slet ikke behandles eller har været behandlet oplysninger om pågældende. Tilsynet kan heller ikke meddele, om der tidligere uberettiget har været behandlet oplysninger om pågældende, eller om der berettiget behandles oplysninger om pågældende.

Endvidere undersøger tilsynet af egen drift, om særlige forhold taler for at pålægge PET at give hel eller delvis indsigt i oplysninger, som tjenesten behandler om pågældende, eller indsigt i, hvorvidt PET behandler oplysninger om pågældende. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis det vil kunne få alvorlige psykiske skadevirkninger for pågældende ikke at få oplyst, om pågældende er registreret, eller hvor en uberettiget behandling af personoplysninger har påført pågældende væsentlig skade, og der ikke er afgørende hensyn, der taler imod helt eller delvist at give indsigt. Pågældende kan fremsende dokumentation for, at sådanne særlige forhold gør sig gældende, hvis pågældende ønsker direkte indsigt.”